

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 28. juni 2021
Kontor: Proces- og Insolvensrets-
kontoret
Sagsbeh: Lise Troelsen
Sagsnr.: 2021-0030-6128
Dok.: 2005661

Besvarelse af spørgsmål nr. 1179 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1179 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 31. maj 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Jørgen Jørgensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1179 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvorfor kun 7 pct. af sagerne i København lukkes med en kurator, mens det er mellem 52 og 97 pct. af sagerne i provinsen, og vil ministeren igangsætte en undersøgelse af årsagerne hertil, og om det giver mening at sætte kurator på samtlige sager?”

Svar:

1. Berlingske Tidende bragte den 12. april 2021 kronikken ”Forskellig retspraksis gør livet nemmere for svindelselskaber i provinsen” af professor Ulrik Rammeskov Bang-Pedersen og konsulent Niels Peter Rønmos. Kronikken er baseret på data indsamlet af forfatterne, som viser, at i perioden 2018-2020 blev omtrent halvdelen af alle selskaber, der blev sendt til tvangsopløsning, undersøgt via en konkurs. Ifølge kronikken blev syv procent af selskaberne i Storkøbenhavn (Sø- og Handelsretten) i den nævnte periode lukket uden en konkursbehandling, mens det i retskredsene uden for København var mellem 52 procent og 93 procent, der blev lukket uden en konkursbehandling. Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at det angår disse tal.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Domstolsstyrelsen, der har oplyst følgende:

”Domstolsstyrelsen har til brug for bidraget indhentet en udtalelse fra Sø- og Handelsretten og skifteretterne ved byretterne.

Domstolsstyrelsen bemærker indledningsvist, at et selskab kan opløses på forskellige måder, herunder ved likvidation, konkurs eller efter en analogi af konkurslovens § 143. Vurderingen af, hvorvidt der skal afsiges et konkursdekret eller ej, er en juridisk afgørelse, og det er derfor op til den enkelte dommer i den konkrete sag at vurdere og afgøre, hvordan opløsningen af selskabet skal ske.

Domstolsstyrelsen kan ikke hverken be- eller afkræfte tallene i den kronik, der danner baggrund for spørgsmålene, da Domstolsstyrelsen ikke kan genskabe det fulde beregningsgrundlag for disse tal.

Det fremgår af tabel 1 nedenfor, at Sø- og Handelsretten behandler godt 1/3 af insolvenssagerne, knap halvdelen af konkurssagerne og godt 1/3 af tvangsopløsningssagerne.

Tabel 1. Afsluttede insolvensskiftesager ved byretterne og ved Sø- og Handelsretten i 2018-2020 opdelt på forskellige sagstyper og med underopdeling under tvangsopløsningssagerne på sager sluttet efter en analogi af konkurslovens § 143, konkursdekret og øvrige sager

	2018	2019	2020	2018	2019	2020
	Sø- og Handelsretten			Alle byretter		
Alle insolvenssager	8.340	12.512	7.729	15.356	17.902	14.117
Konkurssager	3.182	5.309	4.839	4.508	5.064	4.961
Tvangsopløsningssager i alt	3.733	5.879	2.204	6.227	8.516	4.677
- heraf analogi af konkurslovens § 143	1	346	3	3.302	3.906	2.488
- heraf afsagt konkursdekret	2.818	3.617	1.578	1.575	1.857	1.312
- heraf øvrige	914	1.916	623	1.350	2.753	877
Øvrige sager	1.425	1.324	686	4.621	4.322	4.479

Note: Antal afsluttede konkurskarantænesager fremgår ikke af tabellen, da de er medtaget i tabel 3 nedenfor.

Der er betydelig forskel på, hvordan tvangsopløsningssagerne er blevet afsluttet ved henholdsvis Sø- og Handelsretten og skifteretterne ved byretterne, jf. tabel 2 nedenfor. For så vidt angår tvangsopløsningssager blev der i perioden 2018-2020 i Sø- og Handelsretten afsagt konkursdekret i 62-75 pct. af sagerne. Ved byretterne var tallet i samme periode 22-28 pct. 46-53 pct. af byretternes tvangsopløsningssager blev afsluttet efter en analogi af konkurslovens § 143, mens 0-6 pct. af sagerne ved Sø- og Handelsretten blev afsluttet på denne måde.

Tabel 2. Afsluttede tvangsopløsningssager opdelt på sager afsluttet efter en analogi af konkurslovens 143, ved konkursdekret og øvrige sager i 2018-2020

	2018	2019	2020	2018	2019	2020
	Sø- og Handelsretten			Alle byretter		
	Absolutte tal					
Tvangsopløsningssager i alt	3.733	5.879	2.204	6.227	8.516	4.677
- heraf analogi af konkurslovens § 143	1	346	3	3.302	3.906	2.488
- heraf afsagt konkursdekret	2.818	3.617	1.578	1.575	1.857	1.312
- heraf øvrige	914	1.916	623	1.350	2.753	877
	Procentfordeling					
Tvangsopløsningssager i alt	100%	100%	100%	100%	100%	100%
- heraf analogi af konkurslovens § 143	0%	6%	0%	53%	46%	53%
- heraf afsagt konkursdekret	75%	62%	72%	25%	22%	28%
- heraf øvrige	24%	33%	28%	22%	32%	19%

Der er også mellem skifteretterne ved byretterne forskelle på, hvor stor en andel af tvangsopløsningssagerne der afsluttes med henholdsvis konkursdekret og efter analogien af konkurslovens § 143.

Det er Sø- og Handelsrettens opfattelse, at udpegelse af en likvidator, der foretager undersøgelser af, hvad der er foregået i et tvangsopløst selskab, er med til at forebygge tømning af selskaber, der står foran en tvangsopløsning.

Sø- og Handelsretten har henvist til side 87ff i Konkursrådets betænkning nr. 1525 om konkurskarantæne, hvor Konkursrådet fremhæver, hvad der efter deres opfattelse normalt kan betragtes som »god praksis« for skifteretternes behandling af en begæring om tvangsopløsning af et selskab:

”Skifteretten bør af egen drift tage selskabet under konkursbehandling, hvis selskabet er insolvent og der enten er aktiver i

selskabet eller er grund til mistanke om ulovligheder. Hvis ledelsen udebliver fra møde i skifteretten og skifteretten ikke har tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, om det beskrevne grundlag for konkursbehandling foreligger, bør skifteretten, før den i givet fald opløser selskabet uden yderligere behandling efter en analogi af konkurslovens § 143, enten udmelde en likvidator med henblik på, at denne undersøger forholdene, eller udsætte sagen på fornyet indkaldelse af selskabets ledelse. Hvis ledelsen opholder sig i udlandet, bør skifteretten eller likvidator normalt forsøge at indhente en skriftlig redegørelse fra ledelsen og bør også kontakte selskabets eventuelle revisor. Skifteretten eller likvidator bør endvidere eventuelt kontakte kendte fordringshavere og bør desuden indhente skatteinformationer for selskabet (såkaldte R75-oplysninger) fra SKAT. Skifteretten eller likvidator bør endelig normalt indhente en fuldstændig udskrift fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vedrørende hver af de personer, der har haft tilknytning til selskabet. Kun hvis skifteretten på dette grundlag fortsat ikke har oplysninger, der viser, at selskabet har aktiver, eller som giver anledning til konkret mistanke om ulovligheder - og skifteretten skønner, at en likvidator ikke kan tilvejebringe yderligere oplysninger - bør skifteretten efter Konkursrådets opfattelse i givet fald slutte tvangsopløsningen efter en analogi af konkurslovens § 143...”

På baggrund af Konkursrådets betænkning er det Sø- og Handelsrettens opfattelse, at det er nødvendigt at udpege en likvidator (og senere kurator) i tvangsopløsningssagerne for at sikre, at der rejses de nødvendige konkurskarantænesager. Sø- og Handelsretten har oplyst, at de i 2020 modtog 906 sager om konkurskarantæne. De skønner, at op mod 80 pct. af de modtagne konkurskarantænesager hidrører fra tvangsopløsningssager.

De øvrige skifteretter peger på, at det centrale for den forskellige praksis er spørgsmålet om, hvorvidt skifteretterne har en selvstændig pligt til at undersøge selskabets forhold, eller om en undersøgelse af selskabets forhold i regi af likvidation/konkurs som udgangspunkt kræver, at der enten er midler i selskabet til boomkostningerne, eller at en kreditor vil stille sikkerhed for boomkostningerne, da alternativet er, at statskassen skal indestå for boomkostningerne.

De øvrige skifteretter peger desuden på, at der ofte kan være gode grunde til, at der ikke længere er aktiver i et selskab. Det kan være, at aktiverne er realiseret og provenuet fordelt til kreditorerne, at selskabet har lidt et stort tab på en debitor, der er gået konkurs, eller at forretningsgrundlaget er forsvundet. Der er i sådanne situationer ikke grund til at mistænke strafbare forhold eller andre mislige forhold, og en egentlig bobbehandling vil blot medføre udgifter for statskassen uden, at der tilføres boet

midler, at nogen straffes, eller at nogen bliver pålagt konkurskarantæne.

Blandt de øvrige skifteretter har nogle skifteretter oplyst, at de har knappe personalemæssige ressourcer til at behandle flere insolvenssager end de allerede gør, og at der sjældent er midler i boerne til at antage en kurator/likvidator.”

Det bemærkes, at tabel 3, hvortil Domstolsstyrelsen henviser i noten til tabel 1 fremgår af den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1180 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

2. I forhold til den del af spørgsmålet der drejer sig om, hvorvidt det giver mening at sætte kurator på samtlige sager, kan jeg henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1178 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Som det fremgår heraf, gør det et stort indtryk på mig, hvis de eksisterende regler ikke i tilstrækkelig grad hindrer økonomisk kriminalitet. Derfor er jeg også klar til at se fordomsfrit på alle gode forslag til, hvordan reglerne kan indrettes bedre, herunder om Konkursrådets anbefaling skal gennemføres.